

तात्पि (vom intens. von तर्प) adj. *befriedigend, ergötzend*: सोम RV. 3, 40, 2.

तात्कार्य (nom. abstr. von तत्कर्मन् *dessen Geschäft treibend*) n. *Gleichheit der Beschäftigung* ŚiB. D. 13, 15.

तात्कालिक (von तत्काल) adj. f. आ und ई gaṇa काश्यादि zu P. 4, 2, 116. 1) *eine gleich lange Zeit andauernd* Jāṅh. 1, 151. ततः पुनर्वर्षशतं तत्त्वा तात्कालिकं मक्तृ (sc. तपः) MBh. 12, 12785. Ind. St. 2, 286, N. — 2) *so gleich —, ohne Verzug erfolgend, — sich zeigend, — sich einstellend*: Gegens. उत्तरकालीन KULL. zu M. 7, 163. कर्तुस्तत्कालिकी शुद्धिः ÇĀṆḤA in ÇUDDHIT. im ÇKDr.

तात्काल्य (wie eben) n. *Gleichzeitigkeit* ANUPADA 3, 2.

तात्तलि (!) m. N. pr. (patron.) eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 58, 10 v. u.

तात्त्विक (von तत्त्व) adj. *wirklich, real*: न च सत्यासत्ययोः संबन्धस्तात्त्विको भवति Sch. zu KAP. 1, 154. 156. Sch. zu PRAB. Pr. ÇI. 1.

तात्पर्य (von तत्पर) n. *das Hinzielen —, Absehen auf (loc.)*; *Ziel*, = अभिप्राय ÇĀBĀRTHAKALPATARU im ÇKDr. वक्तुरिच्छा तु तात्पर्यं परिकीर्तितम् BRĀSHĀP. 83. 81. अथ सर्वेषां शास्त्राणां भावत्येव तात्पर्यम् MADHUS. in Ind. St. 1, 13, 2. 15, 24. 19, 16. Schol. zu ĠAIM. 1, 32. VERĀNTAS. (Allah.) No. 15. 97. Sch. zu KAP. 1, 155. इह यथार्थकथने तात्पर्यम् Sch. zu P. 2, 3, 43. 5, 4, 47. KULL. zu M. 7, 35. उभयबलसाधुवादः श्रवणामुखस्यैव तात्पर्यम् BHARTṚ. 4, 19. परिच्छेदो *der Hauptinhalt der einzelnen Kapitel* ŚiB. D. am Ende. तात्पर्यतम् adv. *in dieser Absicht* RĀGA-TAR. 1, 369. तात्पर्यबोधिनी f. Titel eines Commentars zum Kītrādīpa Verz. d. B. H. No. 630. Ein gleichlautendes adj. (f. आ) davon ŚiB. D. 22, 6; vgl. 22, 3. 4. 17. 1.

तात्पर्यक (von तात्पर्य) adj. *hinzielend auf, bezweckend, beabsichtigend, meinend* Sch. zu ĠAIM. 1, 14.

तात्पर्ये (von तत) adj. *väterlich*: क्वं स्वित्तात्या पितरं व आसतुः RV. 1, 161, 12. तात्या धिया 7, 37, 6.

तात्स्तोम्य (von तद् + स्तोम) adj. *Gleichheit der Stoma* ANUPADA 4, 9, 7, 3.

तात्स्थ्य (von तत्स्थ) n. *das darin-enthalten-Sein, sich-darin-Befinden*: गृहं वेष्म । तात्स्थ्याद्वारा अघि गृहाः P. 3, 1, 144. Sch. KĀM. Ntris. 2, 15.

ताथाभाव्य (von तथा + भाव) adj. *so heisst der Svārīta, welcher am Ende eines Avagraha zwischen zwei udātta-Silben steht*, VS. PRĪT. 1, 120. MĀND. ÇIKSĀ 7, 10. Einl. zum Nir. S. LXVII. तथा° Ind. St. 4, 136. 140. 256.

तात्थिक (von तदर्थ oder तादर्थ्य) adj. *für diesen Zweck bestimmt* KAUC. 60.

तादर्थ्य (von तदर्थ) n. gaṇa चतुर्वर्षादि zu P. 5, 1, 124. VArt. 1. *das dazu-bestimmt-Sein, Ziel, Zweck* ANUPADA 3, 8. P. 2, 2, 13. VArt. 1. P. 5, 1, 12. Sch. VOP. 5, 15. 26, 200. *Rücksicht auf Etwas* AK. 3, 4, 23, 159.

तादात्म्य (von तद् + आत्मन्) n. *Wesenseinheit, Identität*: सदसतोः Schol. bei WILSON, ŚiB. KRĀJAK. S. 31. तदकृत्कार° BĀLAB. 7. अकृत्कारस्य — चिच्छायादेकसाक्षिभिः 8. भगवति — आत्मनः BHĀG. P. 5, 1, 27. अन्त्य° mit Etwas Anderem ŚiB. D. 13, 1. 5. 31, 3.

तादीना adv. *alsdann*: तादीना शत्रुं न किला विवितसे RV. 1, 32, 4.

— Scheint auf तदोल (तदी = तदि, ein nicht erhaltenes correl. von यदि, + suff. ल = तन) zurückzugehen; anders BANF. Gr. §. 603. 613. CXLVII.

ताडुरी adj. f. von einem Frosch; nach DURGA zu Nir. 9, 7 so v. a. तराणीला (*schwimmfertig*) oder तावडुरी, यावडुरी तावडुरम् (*nur aus einem Bauch bestehend*). उपप्रवद मण्डूकि वर्षमा वद ताडुरि AV. 4, 13, 14. — Viell. fehlerhaft für ताडुरी (von तड्) und so v. a. *plüschend*; vgl. aber auch टडुर Frosch.

तादत (1. त + दत्) adj. *ein solcher* SIDDB. K. zu P. 3, 2, 60. VOP. 26, 83. 84. RĀGA-TAR. 4, 242.

तादग्विध (तादग् + विधा) adj. *so beschaffen, in dieser Lage befindlich* KATHĀS. 22, 231.

तादग् (1. त + दग्) adj. *ein solcher* P. 3, 2, 60. 6, 3, 91. VOP. 26, 83. 84. ved. nom. (m. f.) तादग् P. 7, 1, 83. तादक् adv. *auf solche Weise*. यादग्मेव ददशे तादगुच्यते RV. 5, 44, 6. यादशाय क्वे सते ऽन्वाङ्गस्तादग्वा क्वे भवति ÇAT. Br. 1, 3, 5, 12. 7, 4, 2, 1. 9, 2, 2, 3. 10, 5, 5, 2. 13, 1, 2, 2. 2, 2, 2. यथेमान्प्राणानालुप्य शीर्षन्धित्सेतादक्त्त AIT. Br. 1, 17. KHĀND. UP. 5, 24. 1. TS. oft in dieser Verbind. गतादके सेतुबन्धो यादक् तादक्त्तित्त्वं so v. a. *dein Vorhaben erscheint mir wie das Aufführen eines Damms, nachdem sich das Wasser verlaufen hat*, MBh. 6, 2008. 7, 4786. N. 13, 25. M. 9, 36. R. 2, 91, 78. KAP. 1, 24. RAGH. 3, 4. PAÑKĀT. I, 279. 26, 14. KATHĀS. 17, 153. RĀGA-TAR. 6, 147. PRAB. 93, 6. तादक्प्राक् MĀRK. P. 22, 40. तादग्भाव MBh. 5, 1705. तादग्गुणा M. 9, 22. तादग्गुणा PAÑKĀT. 38, 16. तादग्पूवती N. 1, 13. तादक्परिपातः AMAR. 46.

तादश (1. त + दश) adj. f. ई dass. P. 3, 2, 60. 6, 3, 91. VOP. 26, 83. 84. ÇAT. BU. 11, 7, 2, 2. M. 3, 34. 8, 61. 9, 161. 12, 81. R. 1, 2, 32. DAÇ. 2, 23. HIT. I, 71. 200. VID. 112. RĀGA-TAR. 3, 262 (wo तादश्या vom Folgenden zu trennen ist). BRĀG. P. 4, 19, 14. *ebenso zahlreich* 27, 14. तादशतुर R. 6, 93, 42. उपदेशो न दातव्यो यादशे तादशे जने *dem ersten Besten, Jedem wer es auch sei* PAÑKĀT. I, 435. Ind. St. 2, 254. यादशतादश compon. dass. MBh. 13, 5847.

ताद्वर्ध (von तद्धर्मन्) n. *Analogie* AK. 2, 10, 47.

ताद्वित (von तद्वित) adj. *der Taddhita-Bildung angehörig* Nir. 2, 5. तान (von 1. तन्) 1) m. a) *Faden, Faser*: मूर्वागुडूचोतानिर्वा सीव्येत् SUÇA. 1, 93, 17. — b) *ein (gedehnter, angehaltener) musikalischer Ton*: गायन्ति दिव्यतानिः MBh. 2, 133. 391. दिव्यतानेषु (दिव्यतानेषु 13, 995) — गायन्तः 13, 3888. KUMĀRAS. 1, 8. विस्तार्यन्ते प्रयोगे यैर्मूर्ध्नाशेषसंश्रयाः । तानास्ते (vgl. ताल) ऽप्युनपञ्चाशत्सप्तस्वरसमुद्भवाः ॥ तेभ्य एव भवन्त्यन्ये कूरतानाः पृथक्पृथक् । ते स्युः पञ्च सरुलाणि त्रयस्त्रिंशच्छ्रुतानि च ॥ Saṃgīta-dīp. im ÇKDr. *ein einförmiger Ton* (bei Opferrecitationen, sonst एकश्रुति) Sch. zu VS. PRĪT. 1, 130. KĀT. ÇR. 1, 8, 18. In dieser Bed. könnte das Wort auch auf 2. तन् zurückgeführt werden. Vgl. τόνος und एकतान, welches urspr. wohl einen und denselben Ton lange anhaltend bedeutet. — 2) n. a) *Ausdehnung*. — b) *Object der Erkenntnis* (ज्ञानविषय; viell. aus एकतान geschlossen) ÇĀBĀRTHAKALPATARU im ÇKDr.

तानर्व (von तनु) n. *tenuitas, Magerkeit, Schwächigkeit* gaṇa पृथ्वादि zu P. 5, 1, 122. प्रपेदे तानर्वं तनुः RĀGA-TAR. 4, 25. घञ्ज्ञानामतितानवम् AMAR. 43. क्तासिवितानतानवकृत् so v. a. *vermindernd* BHARTṚ. 1, 36.